

สถาบัน THE BEST CENTER

2185/7 ซ.รามคำแหง 45/1 อ.รามคำแหง เขตรามคำแหง กรุงเทพมหานคร 10250
โทร: 0-2318-6868, 0-2314-1492 โทรสาร: 0-2718-6274 ศูนย์ภาพทางวิชาการต่อเนื่องมาที่ 1
www.thebestcenter.com: f www.facebook.com/bestcentergroup

คู่มือเตรียมสอบ

เจ้าหน้าที่

ข้าราชการฝ่ายขายและแพน

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

ใหม่ล่าสุด

ประกอบด้วย

1. วัฒนธรรมของราชการจากกระทรวง ภาครัฐราว 2560
2. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
3. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการของราชการ พ.ศ. 2540 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
4. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546
5. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548
6. ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544
7. ระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548
8. วิทยาลัย ไทสรสร้าง การกิจ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
9. แผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปีและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12
10. นโยบายรัฐบาล

เปิดติวครบวงจร ทุกหน่วยงานสอบ และติวทางไปรษณีย์
ติดต่อ 02-3186868, 02-3141492

ศูนย์รวมคู่มือเตรียมสอบและแนวข้อสอบ มีวางจำหน่ายตามศูนย์หนังสือทั่วประเทศ
หรือ www.thebestcenter.com

E-book download ติดต่อไลน์ Id Line : @thebestcenter 270.-

คำนำ

คู่มือสอบ ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เล่มนี้ โดยทางสถาบัน THE BEST CENTER และคณะได้เรียบเรียงขึ้น เพื่อให้ผู้สมัครสอบใช้ สำหรับเตรียมตัวสอบในการสอบแข่งขันฯ ในครั้งนี้

ดังนั้นทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือเล่มนี้ ขึ้นมา ประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับการเนื้อหา พ.ร.บ. ระเบียบและเจาะแนวข้อสอบเพื่อให้ผู้ที่สอบ ได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความพร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การสนับสนุน และมีส่วนร่วมในการจัดทำต้นฉบับนี้ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสำเร็จขึ้นมาเป็นเล่มได้ พร้อมกันนี้ คณะผู้จัดทำขออ้อมรับข้อบกพร่องใด ๆ อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟังความคิดเห็นจากทุก ๆ ท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

THE BEST CENTER
เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน
ฝ่ายวิชาการ

สถาบัน The Best Center

www.thebestcenter.com

สารบัญ

➤ความเป็นมา วิสัยทัศน์ โครงสร้าง พันธกิจ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของสนง. เลขาธิการคณะรัฐมนตรี	1
★ เจาะข้อสอบ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ชุดที่ 1.	12
★ เจาะข้อสอบ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ชุดที่ 2.	37
★ เจาะข้อสอบ พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534และที่แก้ไขเพิ่มเติม	61
★ เจาะข้อสอบ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540	101
★ เจาะข้อสอบ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีพ.ศ.2546	132
➤ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรีพ.ศ. 2548	151
★ เจาะข้อสอบ ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544	156
➤ ระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548	163
➤ กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)	168
➤ นโยบายรัฐบาล	177
★ เจาะข้อสอบ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12	183
★ แนวข้อสอบ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ชุดที่ 1.	192
★ แนวข้อสอบ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ชุดที่ 2.	222
★ แนวข้อสอบ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ชุดที่ 3.	240
★ เจาะข้อสอบเหตุการณ์ปัจจุบัน การเมือง เศรษฐกิจ สังคม	256

THE BEST CENTER
เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์

➤ ความเป็นมาของสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ก่อนจะมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นศูนย์กลางอำนาจของประเทศ ถ้าจะพูดตามหลักอธิปไตยตามที่เข้าใจในปัจจุบันก็คือ ทรงเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย หรือองค์รัฐอธิปไตย ทรงมีและทรงใช้ทั้งอำนาจในส่วนของการบริหาร นิติบัญญัติ และตุลาการสำเร็จเด็ดขาดในพระองค์เอง

ในการบริหารราชการแผ่นดิน ทรงเป็นรัฐบาลแต่อาจทรงปรึกษาราชการกับบุคคลหรือคณะบุคคลใดก็ได้ และในทางปฏิบัติก็มักทรงปรึกษาราชการเช่นว่านั้นอยู่เสมอ ตามจดหมายเหตุพระราชทานกิจในรัชกาลต่าง ๆ ก็ระบุตรงกันว่าในแต่ละวันจะต้องมีเวลาที่เสด็จออกว่าขุนนางหรือประชุมเสนาบดี ซึ่งก็คล้ายกับการประชุมคณะรัฐมนตรีนั่นเอง แต่พระราชอำนาจสิทธิขาดจะอยู่ที่องค์พระมหากษัตริย์ เสนาบดีทั้งหลายเป็นเพียงผู้ทำการต่างพระเนตรพระกรรณ และนำราชการบ้านเมืองมากราบบังคมทูล เพื่อทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท และรับพระบรมราชวินิจฉัยไปปฏิบัติ ในลักษณะนี้พระราชอำนาจจะคล้ายกับอำนาจของประมุขในระบบประธานาธิบดีมากกว่าจะเหมือนกับอำนาจของนายกรัฐมนตรีในระบบรัฐสภา ในบางสมัยก็จะทรงมีที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน เช่น ในสมัยรัชกาลที่ ๕ ทรงตั้งเจ้าพระยาอภัยราชา (โรแลนด์ ยัคแมงส์) ชาตินเบลเยียม เป็นที่ปรึกษาตรวจสอบราชการทุกกระทรวงก่อนจะนำขึ้นกราบบังคับทูล จนมีคนเรียกเจ้าพระยาอภัยราชาว่า “ไปรี่ มินิสเตอร์”

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ได้ทรงสังเกตเห็นความข้อนี จึงมีพระราชหัตถเลขาว่า “ราชการในเมืองเรา ถ้าจะเทียบกับประเทศอื่น ๆ แต่เดิม ๆ มานี้ การเอกเสกคิวิตีฟกับลียิสเลติฟรวมอยู่ในเจ้าแผ่นดินกับเสนาบดีโดยมาก... เมื่อการภายหลังเรามีเหตุการณ์ในคอเวนเมนต์มากขึ้น เป็นโอกาสที่เราจะได้แหกมือลงไปได้บ่อย ๆ เราจึงได้ถือเอาอำนาจเอกเสกคิวิตีฟได้ที่ละน้อยๆ จนภายหลังตามลำดับจนกระทั่งถึง บัดนี้ เรากลายเป็นตัวคอเวนเมนต์”

อำนาจเอกเสกคิวิตีฟก็คือ อำนาจในการบริหารราชการแผ่นดินนั่นเอง

ในการออกว่าราชการหรือการประชุมขุนนางและเสนาบดีต่าง ๆ ซึ่งสมัยเดิมมักเป็นการประชุมในท้องพระโรง ต่อมาเปลี่ยนเป็นการนั่งโต๊ะอย่างตะวันตกนั้น ไม่ปรากฏว่าหน่วยงานใดเป็นฝ่ายเลขานุการ หรือทำหน้าที่อย่างสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทุกวันนี้ แต่เข้าใจว่ากรมพระอภัยมณีน่าจะเป็นหน่วยงานสำคัญด้านนี้ เพราะเป็นทั้งผู้รักษาพระราชกำหนด บทพระอัยการ เป็นทั้งผู้มีหน้าที่คัดลอกใบบอกและหนังสือรายงานข้อราชการเพื่อกราบบังคมทูล ตลอดจนเป็นผู้มีหน้าที่คัดประกาศพระบรมราชโองการ และยกร่างหนังสือพระราชหัตถเลขา เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย แจ้งไปยังหน่วยงานต่าง ๆ รวมความแล้วก็คืองานของสำนักนิติธรรม

สำนักอำนวยการและเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และสำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในเวลานี้ นั่นเอง

กรมพระอภัยมณีเป็นหน่วยงานราชเลขานุการด้านหนังสือของพระมหากษัตริย์มาทุกยุคทุกสมัย มีผู้บังคับบัญชารับผิดชอบเป็นขุนนางผู้ใหญ่ ปรากฏราชทินนามว่า “สุนทรโวหาร” บ้าง “สารประเสริฐ” บ้างสมัยนั้นยังไม่มีกรมพิมพ์ ดังนั้น การคัดลอก การจารึกหรือบันทึกข้อความต่าง ๆ ต้องใช้วิธีขูดหมึกเขียน ซึ่งต้องอาศัยลายมือที่สวยงาม และผู้เขียนต้องรักษาความลับในราชการได้ เพราะเรื่องราวที่บันทึกส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องปกปิด กรมพระอภัยมณีจึงเป็นหน่วยงานของผู้ที่รู้หนังสือแตกฉาน มีลายมือสวยงามและเป็นที่ไว้วางพระราชหฤทัย แม้ทางฝ่ายวังหน้าหรือกรมพระราชวังบวรสถานมงคล ซึ่งก็มีงานเกี่ยวกับหนังสือของตนเอง อันจำเป็นต้องมีคนที่ไว้วางใจได้อีกกรมหนึ่ง แยกจากฝ่ายวังหลวง ก็มีกรมพระอภัยมณีของวังหน้าต่างหากออกไป สุนทรภู์ หรือพระสุนทรโวหาร (ภู) นั้น ก็สังกัดกรมพระอภัยมณี ฝ่ายวังหน้า

นอกจากกรมพระอภัยมณีแล้ว พระมหากษัตริย์ยังทรงมี “สตาฟ” สำคัญอีกหน่วยหนึ่ง คือ ราชเลขานุการ ซึ่งกำกับดูแลงานหนังสือส่วนพระองค์ เป็นเหตุให้พลอยรับผิดชอบงานการประชุมเสนาบดีด้วย ราชเลขานุการมักเป็นพระบรมวงศานุวงศ์ หรือมิฉะนั้นก็เป็นขุนนางใหญ่ งานของราชเลขานุการในอดีตตรงกับงานบางส่วนของราชเลขาธิการ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี และเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในขณะนี้

การปรับปรุงครั้งสำคัญเกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๕ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๕ โดยได้จัดตั้งกระทรวงมูรธาธรขึ้น และแบ่งส่วนราชการพร้อมทั้งกำหนดขอบเขตหน้าที่ใหม่ให้ชัดเจนดังนี้

- กรมพระอภัยมณี ปฏิบัติงานด้านเอกสารและหนังสือ
- กรมรัฐมนตรีสภา ปฏิบัติงานประชุมเสนาบดี
- กรมราชเลขานุการ ปฏิบัติงานรับใช้พระมหากษัตริย์ในราชการส่วนพระองค์

ตามนัยนี้ อาจกล่าวได้ว่า กรมพระอภัยมณีและกรมรัฐมนตรีสภาที่จัดแบ่งใหม่เป็นที่มาของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอย่างแท้จริง แต่เป็นที่น่าเสียดายที่ใน พ.ศ. ๒๔๓๕ ได้มีการยุบกระทรวงมูรธาธร และรวมเอากรมทั้งสามไว้ในความรับผิดชอบของราชเลขานุการแต่ผู้เดียว

ครั้นถึงสมัยรัชกาลที่ ๖ ได้มีการตั้งกระทรวงมูรธาธรขึ้นใหม่ ใน พ.ศ. ๒๔๕๔ แต่ให้มีเฉพาะ กรมพระอภัยมณีและกรมราชเลขานุการ ซึ่งภายหลังเปลี่ยนชื่อเป็นกรมราชเลขาธิการ ส่วนกรมรัฐมนตรีสภานั้นไม่ได้ตั้งขึ้นแต่ให้งานด้านนี้อยู่ในบังคับบัญชาของราชเลขาธิการ และกรมทั้งสองนี้ร่วมกันรับผิดชอบการประชุมเสนาบดีมาโดยตลอด

เมื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองแล้ว กรมราชเลขาธิการก็เปลี่ยนภารกิจไปถวายรับใช้เฉพาะพระมหากษัตริย์ ในฐานะที่ทรงเป็นประมุข ส่วนงานบริหารราชการแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์ ก็โอนไปอยู่ที่คณะรัฐมนตรี ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ต้องตั้งหน่วยงานคล้าย ๆ กรมพระอภัยมณีและกรมราชเลขาธิการ ขึ้นใหม่ แต่ให้ทำงานกับคณะรัฐมนตรี ซึ่งในที่สุดก็ได้ตั้งกรมเลขาธิการคณะกรรมการราษฎรขึ้นเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๔๗๕ และต่อมาเมื่อประกาศใช้รัฐธรรมนูญในวันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๕ แล้ว ก็ได้

เปลี่ยนชื่อเป็นกรมเลขาธิการคณะกรรมการให้เข้ากับชื่อของรัฐบาล ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้เรียกว่า “คณะกรรมการ” โดยมีรองอำนวยการประมุข กรรมการหนึ่ง ในคณะผู้ก่อการฝ่ายพลเรือนเป็นเลขาธิการคนแรก

ใน พ.ศ. ๒๔๕๕ ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๕๕ ซึ่งกำหนดให้มีกรมเลขาธิการคณะกรรมการ สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี และทำหน้าที่เป็นสำนักงานปลัดกระทรวงของสำนักนายกรัฐมนตรีด้วย โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการเป็นผู้รับผิดชอบ (ขณะนั้น ไม่มีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี)

ครั้นถึง พ.ศ. ๒๔๕๖ ก็ได้มีการแก้ไขกฎหมายดังกล่าว โดยเปลี่ยนชื่อสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นสำนักคณะกรรมการ และให้มีเลขาธิการคณะกรรมการสองคน คือ ฝ่ายการเมืองรับผิดชอบงานสำนักคณะกรรมการด้านการเมืองทั้งหมด และฝ่ายบริหารรับผิดชอบงานสำนักคณะกรรมการด้านการบริหารและราชการประจำทั้งหมด โดยมีกรมสารบรรณคณะกรรมการฝ่ายบริหารอยู่ในบังคับบัญชา

การแบ่งงานเช่นนี้ ทำให้ราชการไม่ราบรื่นเท่าใดนัก และก่อให้เกิดความสับสนในการออกหนังสือแจ้งเรื่องราวต่าง ๆ ไปยังส่วนราชการและบุคคลภายนอก ดังนั้น ใน พ.ศ. ๒๕๐๒ ก็ได้มีการออกพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๐๒ เปลี่ยนชื่อสำนักคณะกรรมการเป็นสำนักนายกรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่งและให้มีสำนักเลขาธิการคณะกรรมการเป็นหน่วยงานระดับกรมสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีประกอบด้วย กองกลาง กองการประชุมคณะกรรมการ กงนิติกรรม และกองประกาศิต ซึ่งจะเห็นได้ว่า กองทั้งสี่มีที่มาจากกรมพระอภัยมณีและกรมรัฐมนตรีสภานั้นเอง แม้ตำแหน่งอภัยมณีก็ยังมีสืบมาจนทุกวันนี้ โดยเป็นเจ้าของที่อยู่ที่อยู่ในสำนักอภัยมณีและเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำหรับหัวหน้าส่วนราชการนั้นให้มีเลขาธิการคณะกรรมการเป็นข้าราชการประจำเทียบเท่าปลัดกระทรวงเป็นผู้บังคับบัญชาส่วนตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการฝ่ายการเมืองให้ยุบเลิกเสีย นายมัญญ บิริสุทธิ์ เป็นเลขาธิการคณะกรรมการคนแรกตามโครงสร้างใหม่นี้

หลังจากนั้น ได้มีการปรับปรุงกฎหมายอีกหลายครั้ง แต่ก็มิได้กระทบสำนักเลขาธิการคณะกรรมการแต่อย่างใด ในส่วนของหน่วยงานนี้เองได้มีการจัดตั้งส่วนงานภายในเพิ่มขึ้นอีกอันเป็นการขยายงานให้กว้างขวางขึ้น เช่นใน พ.ศ. ๒๕๑๘ มีการตั้งกองโรงพิมพ์ ใน พ.ศ. ๒๕๒๘ มีการตั้งกองประสานนโยบายและแผน กองประมวลและติดตามผลมติคณะกรรมการ และศูนย์ข้อมูลคณะกรรมการ และใน พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้มีการปรับโครงสร้างของสำนักเลขาธิการคณะกรรมการใหม่ โดยแบ่งเป็น ๔ สำนัก ๓ กอง คือ สำนักนิติกรรม สำนักบริหาร การประชุมคณะกรรมการ สำนักบริหารงานสารสนเทศ สำนักอภัยมณีและเครื่องราชอิสริยาภรณ์ กองกลาง กองประสานนโยบายและแผน และกองโรงพิมพ์ ต่อมาใน ๒๕๔๕ ได้มีกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๕ แบ่งส่วนราชการสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ โดยแบ่งเป็น ๗ สำนัก ๑ กอง ได้แก่ สำนักบริหารกลาง สำนักนิติกรรม สำนักบริหารงานสารสนเทศ สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะกรรมการ สำนักส่งเสริมและประสานงานคณะกรรมการ สำนักอภัยมณีและเครื่องราชอิสริยาภรณ์ กองการประชุมคณะกรรมการ

ในปัจจุบัน สำนักเลขาธิการคณะกรรมการเป็นส่วนราชการเทียบเท่ากรม สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีเลขาธิการคณะกรรมการซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือน นักบริหาร ระดับสูง (ข้าราชการประจำ) เป็นผู้บังคับบัญชาขึ้น

ตรงต่อนายกรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแยกต่างหากจากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นผู้บังคับบัญชาและเป็นข้าราชการการเมือง ในทางปฏิบัติมักมีผู้สับสนกการเรียกชื่อและภารกิจของหน่วยงานทั้งสองตลอดจนตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานทั้งสองนี้เสมอ ถ้าจะสรุปความแตกต่างระหว่างหน่วยงาน ทั้งสองก็ต้องกล่าวว่าสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีปฏิบัติงานในส่วนของการประชุมและการให้บริการคณะรัฐมนตรีทั้งคณะ เช่น ดำเนินการประชุมคณะรัฐมนตรี การแจ้งมติคณะรัฐมนตรี การติดต่อกับรัฐสภาในนามของ คณะรัฐมนตรี การขอพระราชทานพระมหากษัตริย์คุณในนามของคณะรัฐมนตรี การนำมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องอื่นไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงใดไปปฏิบัติ เช่น การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การตรา พระราชกฤษฎีกายุบสภา การเปิดและปิดสมัยประชุมรัฐสภา ส่วนสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีปฏิบัติงานเฉพาะในส่วนของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เช่น การตั้งกรรมการ ต่าง ๆ ตามคำสั่งนายกรัฐมนตรี การตรวจสอบและวิเคราะห์ข่าวสารเสนอนายกรัฐมนตรี การต้อนรับแขกใน

พิธีการต่าง ๆ ที่นายกรัฐมนตรีเป็นเจ้าภาพ และการปฏิบัติภารกิจที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นต้นสรุป

๑. การเปลี่ยนแปลงของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในช่วงก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ นั้น ส่วนใหญ่เป็นการเปลี่ยนแปลงตามพระราชประสงค์ขององค์พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงเฉพาะชื่อและฐานะของหน่วยงานเป็นสำคัญ ส่วนการจัดโครงสร้างองค์กรนั้น ยังคงดำรงอยู่ในรูปแบบที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนนัก ด้านภารกิจซึ่งยังคงเน้นการทำหน้าที่เลขานุการขององค์พระมหากษัตริย์ ซึ่งรวมงานทั้ง ด้านการเมืองและการบริหารราชการแผ่นดินเข้าไว้ด้วยกันตามลักษณะของระบบการปกครองที่อำนาจการเมืองการบริหาร รวมศูนย์อยู่ที่องค์พระมหากษัตริย์

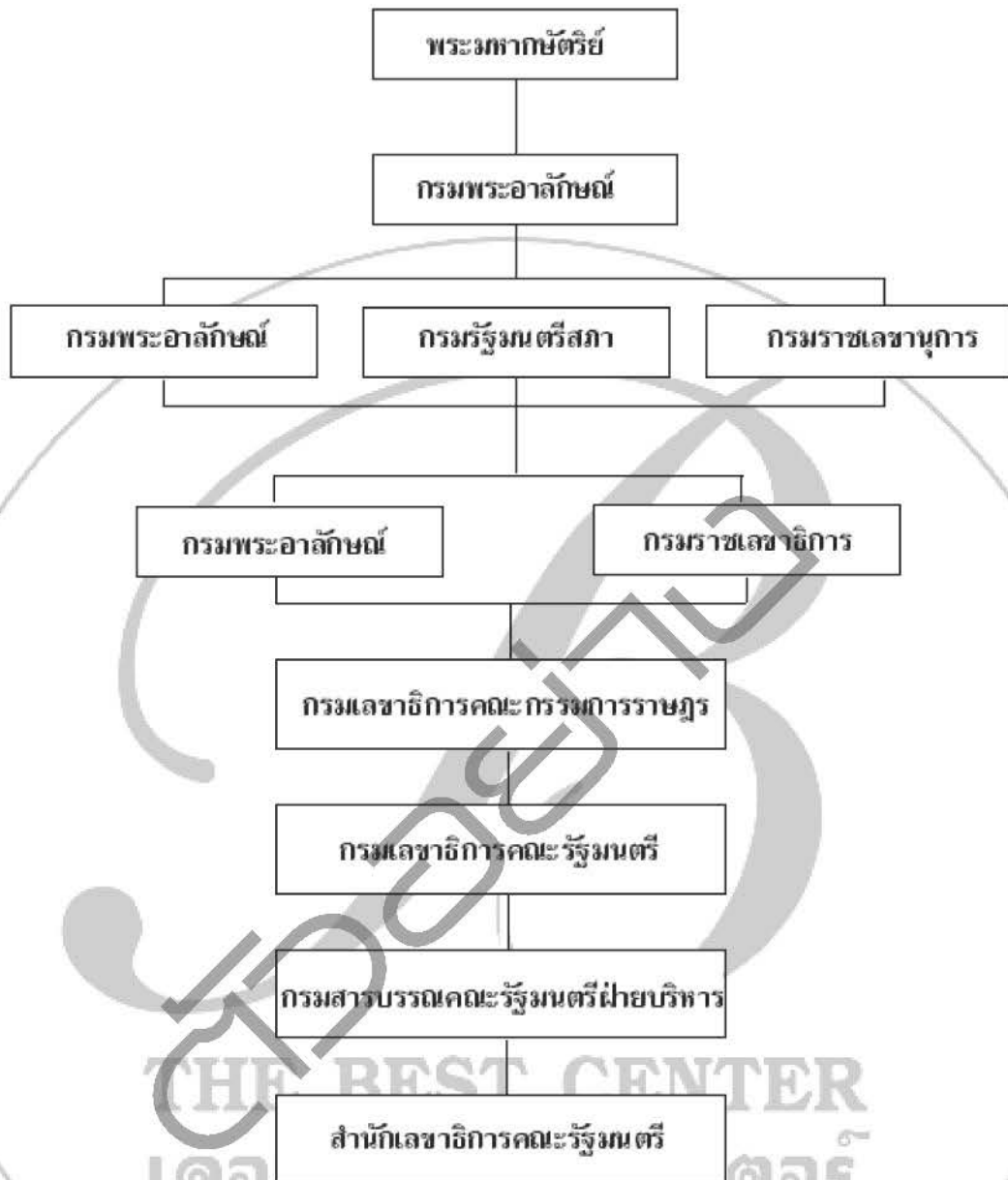
๒. การเปลี่ยนแปลงที่ค่อนข้างชัดเจนเกิดขึ้นภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ ทั้งนี้ เพราะเกิด โครงสร้างของระบบคณะรัฐมนตรีใหม่ อำนาจการเมือง - การบริหาร แยกออกจากองค์พระมหากษัตริย์มาอยู่ที่คณะกรรมการราษฎรหรือคณะรัฐมนตรี ภารกิจเดิมของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงแยกออกเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนที่เป็นภารกิจส่วนตัวนายกรัฐมนตรี และภารกิจในส่วนของคณะรัฐมนตรี

๓. ปัจจุบัน โครงสร้างของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็น ไปตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งได้แบ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีออกเป็น ๗ สำนัก ๑ กอง ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีภารกิจที่สำคัญ ๕ ประการ ดังนี้

- (๑) ภารกิจเกี่ยวกับราชการของคณะรัฐมนตรี
- (๒) ภารกิจเกี่ยวกับการประสานราชการกับรัฐสภา
- (๓) ภารกิจเกี่ยวกับการประสานราชการกับส่วนราชการในพระองค์
- (๔) ภารกิจเกี่ยวกับการประสานราชการกับกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ
- (๕) ภารกิจเกี่ยวกับประชาชน

แผนผังแสดงความเป็นมาของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

➤ วัตถุประสงค์ :

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นกลไกหลักในการสนับสนุนการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรี

➤ พันธกิจ :

1. ใช้องค์ความรู้เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของคณะรัฐมนตรีให้ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ
2. ติดตามการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีที่สำคัญ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชน

➤ คำนิยามหลัก : CABINET

C = Confidential คือ การรักษาความลับของราชการ

A = Accuracy คือ ความแม่นยำ

B = Best Expertise คือ ความเชี่ยวชาญอย่างดีเยี่ยม

I = Integrity คือ การยืนหยัดในความถูกต้อง

N = Networking and Teamwork คือ การสร้างเครือข่ายและการทำงานเป็นทีม

E = Express คือ ความรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์

T = Transparency คือ ความโปร่งใสตรวจสอบได้

➤ วัฒนธรรม : SAFE

S = Secrecy คือ การรักษาความลับของราชการ

A = Accuracy คือ การคำนึงถึงความถูกต้องแม่นยำของงาน

F = Fastness คือ การปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์

E = Efficiency & Explainability คือ การทำงานที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใสสามารถตรวจสอบ

และอธิบายได้

➤ การกิจ

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๒ กำหนดให้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีภารกิจเกี่ยวกับราชการของคณะรัฐมนตรี การประสานราชการรัฐสภา การประสานราชการกับส่วนราชการในพระองค์ การประสานราชการกับกระทรวง กรม และหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ และภารกิจเกี่ยวกับประชาชน โดยพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร พัฒนาการออกกฎระเบียบ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีประสานการปฏิบัติตามนโยบายและมติคณะรัฐมนตรีตามแผนการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อนำไปสู่การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ มุ่งผลสัมฤทธิ์ และเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. ดำเนินการเกี่ยวกับราชการของคณะรัฐมนตรี

๒. ประสานราชการกับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เกี่ยวกับการดำเนินการเสนอและพิจารณาร่างกฎหมาย และเรื่องที่กฎหมายกำหนดให้ขอรับความยินยอม หรือความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภา ตลอดจนเรื่องที่สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภา เสนอมายังคณะรัฐมนตรี

๓. ประสานราชการกับส่วนราชการในพระองค์เกี่ยวกับภารกิจของนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี ที่จะต้องขอพระราชทานพระกรุณาตามกฎหมายหรือระเบียบประเพณี

๔. ประสานราชการกับกระทรวง กรม และหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรีเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๕. บริการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของทางราชการเกี่ยวกับงานในอำนาจหน้าที่แก่ประชาชน

๖. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี หรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ 1.	การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการวิเคราะห์และนำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี
เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด
1.1 ส่วนราชการที่จะเสนอเรื่องมีความเข้าใจและปฏิบัติตาม พ.ร.ฎ.เสนอเรื่องฯ อย่างเคร่งครัด	1.1.1 ร้อยละของจำนวนเรื่องที่เสนอ ครม. มีความถูกต้องตาม พ.ร.ฎ. เสนอเรื่องฯ(กนธ., กสค., กสค., กอค.)
1.2 บุคลากรสามารถใช้อองค์ความรู้ในการวิเคราะห์เรื่องอย่างรอบด้าน โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชน	1.2.1 ระดับคะแนนคุณภาพของข้อมูลประกอบการวินิจฉัยของ ครม. (กนธ., กวค., กสค., กอค.)
	1.2.2 ร้อยละของจำนวนเรื่องที่เสนอเข้าสู่การพิจารณาของ ครม. ที่มีความเห็นของ สลค. เพื่อประกอบการพิจารณาของ ครม. (กนธ., กวค., กสค., กอค.)
	1.2.3 ร้อยละของจำนวนเรื่องที่ ครม. มีมติตามความเห็นของ สลค. (กนธ., กวค., กสค., กอค.)
1.3 มติคณะรัฐมนตรีมีความถูกต้อง ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้	1.3.1 จำนวนมติ ครม. หรือข้อสั่งการที่ส่วนราชการขอทบทวน เนื่องจากคลาดเคลื่อน หรือไม่ชัดเจนในสาระสำคัญ (กนธ., กพต., กวค., กสค., กอค.)
	1.3.2 ร้อยละความสำเร็จของการตรวจสอบร่างอนุบัญญัติแล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด(กคอ.)
1.4 การจัดประชุม ครม. มีมาตรฐานและพร้อมตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง	1.4.1 ร้อยละของความพึงพอใจของผู้ประสานงานในการจัดประชุม ครม. (กปค.)
	1.4.2 จำนวนครั้งของการผลิตเอกสารเรื่องจำเป็น/เร่งด่วน ไม่ทันต่อการประชุม/การพิจารณาของ ครม.(กปค.)
กลยุทธ์	1) สร้างความเข้าใจให้แก่ส่วนราชการเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการเสนอเรื่องฯ ตามพ.ร.ฎ. เสนอเรื่องฯ (ระเบียบฯ และแนวทางปฏิบัติ) อย่างต่อเนื่อง
	2) พัฒนา/ถ่ายทอด/บริหารจัดการองค์ความรู้ในการวิเคราะห์เรื่องเสนอ ครม. และการจัดทำร่างมติ ครม.
	3) เสริมสร้าง/พัฒนาเทคโนโลยีและแนวปฏิบัติในการจัดประชุม ครม.

	4) จัดทำและปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงาน
--	--

ยุทธศาสตร์ที่ 2.	การพัฒนาระบบติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและมติคณะรัฐมนตรี และพัฒนาฐานข้อมูลสำหรับการเสนอแนะ เชิงนโยบาย
เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด
2.1 ส่วนราชการรายงานผลการดำเนินการตามนโยบายและมติ ครม. ตามระยะเวลาที่กำหนด	2.1.1 ร้อยละของจำนวนเรื่องที่ส่วนราชการรายงานผลการดำเนินการตามมติ ครม.(กสค.)
	2.1.2 ร้อยละความสำเร็จในการประสานงาน/ติดตามให้ส่วนราชการรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินการตามมติ ครม. ภายในระยะเวลาที่กำหนด (กสค.)
2.2 ครม. มีข้อมูลการติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและมติ ครม. เพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจ	2.2.1 จำนวนประมวลมติ ครม. ที่มีรายงานผลการดำเนินการตามนโยบายและมติ ครม. อย่างครบถ้วน ที่ปรับปรุงหรือจัดทำขึ้นใหม่แล้วเสร็จตามเป้าหมายที่กำหนด (กพต.)
	2.2.2 ร้อยละความพึงพอใจที่มีต่อประมวลมติ ครม. (กพต.)
กลยุทธ์	<ol style="list-style-type: none"> 1) พัฒนาฐานข้อมูลการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบายและมติ ครม. 2) พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบายและมติ ครม. 3) พัฒนากลไกผู้ประสานงาน ครม. และรัฐสภา (ปคร.) 4) พัฒนาองค์ความรู้ในการติดตามผลการดำเนินการตามมติ ครม. 5) พัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ความสามารถทันต่อเหตุการณ์ และก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

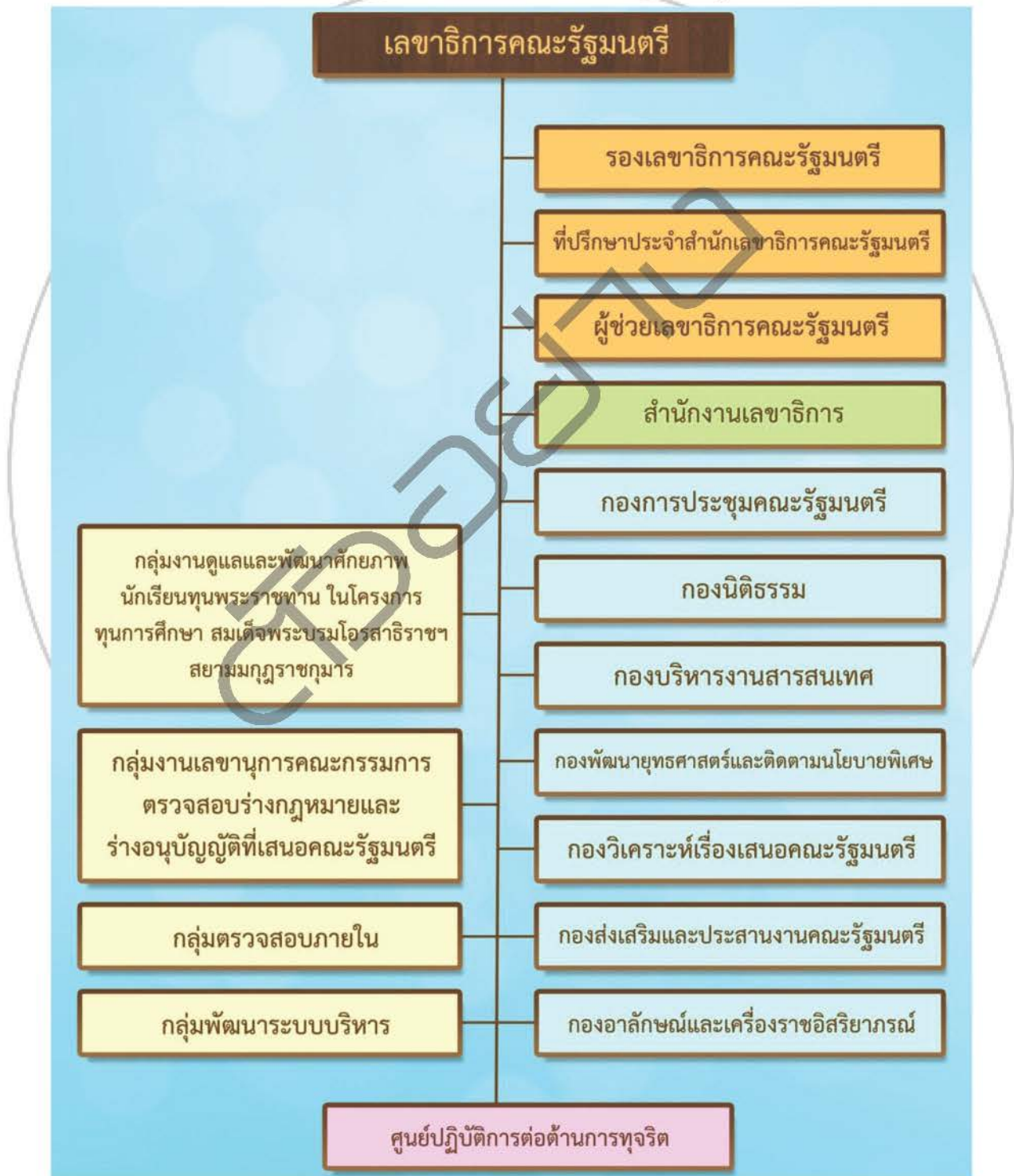
ยุทธศาสตร์ที่ 3.	การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานเกี่ยวกับราชการในพระองค์
เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด
3.1 การปฏิบัติงานเกี่ยวกับราชการในพระองค์เป็นไปตามโบราณประเพณีและธรรมเนียม	3.1.1 จำนวนครั้งที่การปฏิบัติงานหน้าพระที่นั่งฉัตรพลาต (กอค.)
	3.1.2 จำนวนครั้งที่การขอพระราชทานพระมหากรุณาในเรื่องต่างๆ ฉัตรพลาต (กอค.)

นิยมปฏิบัติที่ สมพระเกียรติ	3.1.3 ร้อยละขององค์ความรู้ในการปฏิบัติงานด้านราชการในพระองค์ที่ปรับปรุงหรือจัดทำขึ้นใหม่แล้วเสร็จตามเป้าหมายที่กำหนด (กอก.)
กลยุทธ์	1) พัฒนาองค์ความรู้/คู่มือ/แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับราชการในพระองค์
	2) พัฒนาระบบงานและฐานข้อมูลเกี่ยวกับราชการในพระองค์
	3) พัฒนาเครือข่ายการประสานงานเกี่ยวกับราชการในพระองค์
	4) พัฒนาคณากรด้านราชการในพระองค์
ยุทธศาสตร์ที่ 4.	การพัฒนากระบวนการเผยแพร่ข้อมูลสำคัญในราชกิจจานุเบกษา
เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด
4.1 ระบบงาน ราชกิจจานุเบกษามีมาตรฐาน	4.1.1 จำนวนครั้งที่ไม่สามารถนำเรื่องประกาศในราชกิจจานุเบกษาบนเว็บไซต์ได้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด (กรจ.-กอก.)
	4.1.2 ร้อยละขององค์ความรู้หรือคู่มือการปฏิบัติงานที่ได้รับการพัฒนาหรือปรับปรุงแล้วเสร็จตามเป้าหมายที่กำหนด (กรจ.-กอก.)
4.2 สลค. เป็น ศูนย์กลางในการเผยแพร่ กฎหมายและข้อมูลสำคัญ	4.2.1 ร้อยละของจำนวนกฎหมายและข้อมูลสำคัญที่เผยแพร่ในเว็บไซต์ สลค. (กนธ., กบส., กรจ.-กอก.)
4.3 ประชาชนรับรู้ข้อมูล สำคัญใน ราชกิจจานุเบกษาอย่างถูกต้อง และรวดเร็ว	4.3.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ที่เข้ามาใช้ข้อมูลผ่านช่องทางที่เผยแพร่เทียบกับปีก่อน (กบส., กรจ.-กอก.)
	กลยุทธ์
	2) พัฒนาระบบและฐานข้อมูลกฎหมาย
	2) พัฒนาระบบและฐานข้อมูลกฎหมาย
	3) พัฒนาระบบการเผยแพร่ในราชกิจจานุเบกษาให้รองรับกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป
	4) พัฒนาคณากรให้มีทักษะรองรับเทคโนโลยีในการเผยแพร่
ยุทธศาสตร์ที่ 5.	การพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานในภารกิจหลักที่เกี่ยวข้อง
เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด

5.1 บุคลากรมีศักยภาพสูง และปฏิบัติงานได้ในทุกสถานการณ์ เพื่อต่อการพัฒนาองค์กร สลค. ในอนาคต	<p>5.1.1 ร้อยละขององค์ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ปรับปรุงหรือจัดทำขึ้นใหม่แล้วเสร็จตามเป้าหมายที่กำหนด (สลค., กบส., กพร.)</p> <p>5.1.2 ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาในแต่ละปี เทียบกับบุคลากรทั้งหมด (กพร.)</p>
5.2 ระบบการบริหารจัดการ และระบบงานมีมาตรฐาน มีประสิทธิภาพ และทันสมัย	<p>5.2.1 ระดับความสำเร็จในการจัดทำแผนการบริหารทรัพยากรบุคคล (Human Resource Management) (สลค.)</p> <p>(1) เส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path)</p> <p>(2) แผนการสืบทอดตำแหน่ง (Seccession Plan)</p> <p>(3) แผนสร้างความผูกพันของบุคลากร สลค.</p> <p>5.2.2 ร้อยละความพึงพอใจของบุคลากร สลค. ที่มีต่อระบบบริหารงานบุคคล การสร้างเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ และความเป็นธรรมในองค์กร (สลค.)</p> <p>5.2.3 ร้อยละของความสำเร็จในการดำเนินการตามแผนสร้างความผูกพันของบุคลากร สลค. (สลค.)</p> <p>5.2.4 ร้อยละของความสำเร็จในการดำเนินการตามแผนชีวิตอนามัยความปลอดภัย (สลค.)</p> <p>5.2.5 ผลการประเมินเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) (กพร., สำนัก/กอง/กลุ่ม)</p> <p>5.2.6 ร้อยละของความสำเร็จในการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลสำคัญที่ใช้การปฏิบัติการกิจของ สลค. ตามเป้าหมายที่กำหนด (กบส.)</p> <p>5.2.7 ร้อยละของความสำเร็จในการจัดหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต (กบส.)</p>
5.3 การส่งเสริม ธรรมเนียมปฏิบัติ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	5.3.1 ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) (สปท./สำนัก/กอง/กลุ่ม)
กลยุทธ์	<p>1) พัฒนาศักยภาพบุคลากรให้สามารถปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลง/การพัฒนาในอนาคตและมีทักษะในการวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง (พัฒนาอย่างต่อเนื่อง)</p> <p>2) พัฒนาศักยภาพให้รองรับการเปลี่ยนแปลง (ทุกกลุ่มภารกิจ)</p> <p>3) พัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล</p>

	4) พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีมาตรฐาน มีประสิทธิภาพและทันสมัย
	5) ปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทันสมัย และสนับสนุนการปฏิบัติงานได้ในทุกสถานการณ์
	6) ส่งเสริมและพัฒนากลไกธรรมาภิบาลต่อต้านทุจริตและประพฤติมิชอบ

โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

★ เจาะข้อสอบ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ชุดที่ 1.

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ตราไว้เมื่อวันที่เท่าใด

1. 1 เมษายน 2560   2. 3 เมษายน 2560   3. 6 เมษายน 2560   4. 9 เมษายน 2560

ตอบ 3. แนวคิด รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตราไว้ ณ วันที่ 6 เมษายน 2560

2. อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุข ทรงใช้อำนาจนั้นทางข้อใด

1. รัฐสภา   2. คณะรัฐมนตรี   3. ศาล   4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด มาตรา 3 วรคแรก อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุข ทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

3. ข้อใด มีความหมายถึง “สิทธิ” ตาม รัฐธรรมนูญฯ

1. ภาวะที่บุคคลมีอิสระในอันที่จะกระทำการหรืองดเว้นกระทำการตามความปรารถนาของตน

2. อำนาจที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองให้แก่บุคคลในอันที่จะกระทำการหรืองดเว้นการกระทำการ เพื่อประโยชน์อันพึงมีพึงได้ของตน

3. ถูกทั้งข้อ 1. และ 2.

4. อำนาจที่บุคคลจะกระทำสิ่งใดก็ได้ตามความปรารถนา โดยไม่จำเป็นต้องดูว่ากฎหมายให้อำนาจไว้หรือไม่ก็ตาม

ตอบ 2. แนวคิด หลักรัฐธรรมนูญ สิทธิ (Right) หมายถึง อำนาจที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองให้แก่บุคคลในอันที่จะกระทำการหรืองดเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อประโยชน์อันพึงมีพึงได้ของตน

4. ข้อใด มีความหมายถึง “เสรีภาพ” ตาม รัฐธรรมนูญฯ

1. ภาวะที่บุคคลมีอิสระในอันที่จะกระทำการหรืองดเว้นกระทำการตามความปรารถนาของตน

2. อำนาจที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองให้แก่บุคคลในอันที่จะกระทำการหรืองดเว้นการกระทำ เพื่อประโยชน์อันพึงมีพึงได้ของตน

3. ถูกทั้งข้อ 1. และ 2.

4. อำนาจที่บุคคลจะกระทำสิ่งใดก็ได้ตามความปรารถนา โดยไม่จำเป็นต้องดูว่ากฎหมายให้อำนาจหรือห้ามไว้หรือไม่ก็ตาม

ตอบ 1. แนวคิด หลักรัฐธรรมนูญ “เสรีภาพ” (Liberty) หมายถึง ภาวะที่บุคคลมีอิสระในอันที่จะกระทำการหรืองดเว้นกระทำการตามความปรารถนาของตน โดยไม่ถูกแทรกแซงหรือครอบงำจากบุคคลอื่น

5. ข้อใด เป็นตัวอย่างเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญได้ให้การรับรองและคุ้มครองไว้

1. เสรีภาพในการถือศาสนา

2. เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น

3. เสรีภาพในการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่

4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด หลักรัฐธรรมนูญ ตัวอย่างเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญได้ให้การรับรองและคุ้มครองไว้ เช่น เสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนา เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เสรีภาพในเคหสถาน เสรีภาพในการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่ เป็นต้น

6. ข้อใด กล่าวถูกต้อง เกี่ยวกับ “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” ตามหลักในรัฐธรรมนูญ

1. หมายถึง คุณค่าอันมีลักษณะเฉพาะที่ผูกพันอยู่กับความเป็นมนุษย์
2. ถือว่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นสิ่งที่มีคุณค่าสูงสุดที่ผู้ใดมิอาจล่วงละเมิดได้
3. ถูกทั้งข้อ 1. และ 2.
4. ผู้มีสิทธิกล่าวอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญนั้น หมายถึงเฉพาะคนไทยเท่านั้น ไม่หมายรวมถึงคนต่างชาติด้วย

ตอบ 3. แนวคิด หลักรัฐธรรมนูญ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human Dignity) หมายถึง คุณค่าอันมีลักษณะเฉพาะที่ผูกพันอยู่กับความเป็นมนุษย์ ซึ่งบุคคลในฐานะที่เป็นมนุษย์ทุกคนได้รับคุณค่าดังกล่าวโดยไม่ต้องคำนึงถึงเพศ สัญชาติ ศาสนา วัย หรือคุณสมบัติอื่นๆ ของบุคคล และถือว่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นสิ่งที่มีคุณค่าสูงสุดที่ผู้ใดมิอาจล่วงละเมิดได้

ดังนั้น ผู้มีสิทธิกล่าวอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญไทยจึงหมายความรวมถึงคนต่างชาติด้วยเช่นเดียวกับผู้ทรงสิทธิในสิทธิมนุษยชน

7. ในฐานะที่รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ กฎหรือข้อบังคับ หรือการกระทำใด ที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติหรือการกระทำนั้นเป็นอย่างไร

1. โมฆะ
2. เป็นอันใช้บังคับมิได้
3. โมฆียะ
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 5 วรรคแรก รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎหรือข้อบังคับ หรือการกระทำใด ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติหรือการกระทำนั้น เป็นอันใช้บังคับมิได้

8. เมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับแก่กรณีใด ให้กระทำการนั้นหรือวินิจฉัยกรณีนั้น ไปตามกรณีข้อใด

1. ตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ตามหลักกฎหมายทั่วไป
3. ตามกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง
4. ตามรัฐธรรมนูญต่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นสมาชิก

ตอบ 1. แนวคิด มาตรา 5 วรรคสอง เมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับแก่กรณีใด ให้กระทำการนั้นหรือวินิจฉัยกรณีนั้นไป ตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

9. ข้อใดกล่าวถูกต้อง

1. องค์พระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้
2. ผู้ใดจะกล่าวหาหรือฟ้องร้องพระมหากษัตริย์ในทางใด ๆ มิได้
3. พระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด มาตรา 6 องค์พระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้

ผู้ใดจะกล่าวหาหรือฟ้องร้องพระมหากษัตริย์ในทางใด ๆ มิได้

มาตรา 8 พระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย

10. ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งองคมนตรี จะต้องไม่เป็นสมาชิกขององค์กรตามข้อใด

1. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่น
2. ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
3. พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ หรือสมาชิกหรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด มาตรา 12 องคมนตรี ต้องไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่น ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ หรือสมาชิกหรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง หรือข้าราชการ เว้นแต่การเป็นข้าราชการในพระองค์ในตำแหน่งองคมนตรี และต้องไม่แสดงการฝักใฝ่ในพรรคการเมืองใด ๆ

11. ข้อใดกล่าวผิด

1. การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำกรนั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ
2. บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ไม่สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้ เป็นอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินเท่านั้นที่จะยกบทบัญญัติรัฐธรรมนูญนี้ขึ้นว่าต่อศาล
3. สิทธิหรือเสรีภาพใดที่รัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ
4. ไม่มีข้อใดผิด

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 25 วรรคสาม บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้

12. บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพหรือจากการกระทำความผิดอาญาของบุคคลอื่น ย่อมมีสิทธิตามข้อใด

1. ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

2. ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

3. ถูกทั้งข้อ 1. และ 2.

4. ไม่มีสิทธิใดๆ นอกจากการดำเนินการร้องทุกข์หรือฟ้องคดีตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 25 วรรคสี่ บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือจากการกระทำความผิดอาญาของบุคคลอื่น ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยา หรือ ช่วยเหลือจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

13. การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ข้อใด

1. หลักนิติธรรม

2. เงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

3. ความต้องการของบุคคลส่วนใหญ่ในประเทศ

4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 26 วรรคแรก การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตาม เงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

14. จากข้อ 13. หากไม่มีหลักเกณฑ์ดังกล่าว การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามข้อใด

1. กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม

2. กฎหมายดังกล่าวต้องไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ

3. กฎหมายดังกล่าวจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้

4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด มาตรา 26 วรรคแรก การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุนเหตุผลความจำเป็น ในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย

15. ข้อใดกล่าวผิด

1. บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

2. การค้นตัวบุคคลหรือการกระทำใดอันกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือเสรีภาพในชีวิตหรือร่างกายจะกระทำมิได้เลย กฎหมายใดที่บัญญัติให้กระทำการนั้นได้ กฎหมายนั้นมีผลเป็นโมฆะ

3. การจับและการคุมขังบุคคลจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

4. ไม่มีข้อใดผิด

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 28 วรรคสอง การค้นตัวบุคคลหรือการกระทำใดอันกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือเสรีภาพในชีวิตหรือร่างกายจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีเหตุตามที่กฎหมายบัญญัติ

16. บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำตามข้อใด

1. ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิด
2. ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้
3. ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้
4. ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดก็ได้

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 29 วรรคแรก บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้

17. ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นอย่างไร

1. เป็นผู้บริสุทธิ์
2. ไม่มีความผิด
3. ไม่ได้กระทำการอันเป็นความผิด
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 29 วรรคสอง ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มี
ความผิด

18. ข้อใดกล่าวผิด

1. ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้
2. การควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้ตามดุลพินิจของพนักงานสอบสวนหรือของศาล แล้วแต่กรณี
3. ในคดีอาญา จะบังคับให้บุคคลให้การเป็นปฎิปักษ์ต่อตนเองมิได้
4. ผิดทั้งข้อ 2. และ 3.

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 29 วรรคสาม การควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนี

19. โดยหลักแล้วการเกณฑ์แรงงานจะกระทำมิได้ แต่อย่างไรก็ตาม อาจมีข้อยกเว้นตามข้อใด

1. บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ
2. ในขณะที่มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก
3. ในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงครามหรือการรบ
4. ถูกทุกข้อ